

Uchwała Rady Młodych Naukowców nr 8/2020
z dnia 24 sierpnia 2020 r.
w sprawie zasad oceny wniosków o stypendium ministra właściwego do spraw
szkolnictwa wyższego i nauki dla wybitnych młodych naukowców

Na podstawie § 3 pkt 1 i 2 Zarządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 31 października 2018 r. w sprawie powołania zespołu doradczego – Rady Młodych Naukowców (Dz. Urz. MNiSW z 2018 r. poz. 50) Rada Młodych Naukowców uchwała, co następuje:

§ 1

Stworzenie przejrzystych zasad konkursowych jest kluczem do wyłaniania wybitnych młodych naukowców. Rada Młodych Naukowców docenia starania MNiSW włożone w optymalizację kryteriów oceny wniosków dla wybitnych młodych naukowców, ma jednak uwagi dotyczące wybranych aspektów oceny wniosków w konkursie ogłoszonym dnia 22 listopada 2019 r. Rekomendacje przedstawiamy odnosząc się do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2019 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie stypendiów ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki dla studentów i wybitnych młodych naukowców (Dz. U. 2019 poz. 2297).

§ 2

Ocena dorobku naukowego kandydatów do stypendium powinna być dokonywana przez przynajmniej dwóch ekspertów. W przypadku skrajnie odmiennych ocen, eksperci powinni dokonać ostatecznej oceny w toku dyskusji. Jednakże przy braku konsensusu, przewodniczący Zespołu powinien skierować wniosek do oceny przez trzeciego eksperta. Ponadto, postulujemy wprowadzenie wymogu eksperckiego uzasadnienia w przypadku obniżenia wymiaru przyznanych punktów (poniżej 100%). Dodatkowo **eksperci powinni mieć prawo całościowej oceny wniosku** przez możliwość uzasadnienia przyznanej liczby punktów (np. wyjaśnienie dlaczego nie przyznano maksymalnej liczby punktów w danej kategorii) oraz końcowego podsumowania przez stwierdzenie “rekomenduję” lub “nie rekomenduję” do finansowania.

§ 3

Należy wprowadzić wymóg minimalnych osiągnięć, którymi musi wykazać się kandydat, aby móc składać wniosek o przyznanie stypendium (np. przynajmniej jedna publikacja z wiodącym autorstwem, kierowanie projektem badawczym uzyskanym ze środków pozauczelnianych, odbycie stażu zagranicznego).

§ 4

Wybór adekwatnej metody tworzenia list rankingowych i wybór progu odcięcia powinien być poprzedzony analizą statystyczną wyników oceny wniosków (przed normalizacją) w każdej dziedzinie naukowej. Przy tworzeniu list rankingowych należy wziąć pod uwagę także liczbę wniosków złożonych w danej dziedzinie, tak aby możliwe było ustalenie minimalnej liczby (lub odsetku) przyznanych stypendiów w poszczególnych dziedzinach proporcjonalnie do całkowitej liczby wniosków złożonych w danej dziedzinie. Dotychczasowe przygotowywanie list rankingowych w oparciu o skalowania punktów indywidualnego wniosku względem średniej z pięciu najlepszych wniosków w konkretnej dziedzinie powoduje, że próg punktowy do przyznania stypendium może być dalece wyższy w porównaniu z innymi dziedzinami, co skutkuje odrzuceniem wielu wysokiej jakości wniosków. Wnioskujemy także o udostępnienie zanonimizowanych wyników ocen wniosków złożonych w konkursie ogłoszonym dnia 22 listopada 2019 r., w celu opracowania optymalnych kryteriów tworzenia list rankingowych.

§ 5

Za **wiodące autorstwo w publikacji powinno** uznawać się jedynie bycie pierwszym (lub o wkładzie równym z pierwszym, ang. *equal contribution*) lub ostatnim, korespondencyjnym autorem publikacji naukowej. W uzasadnionych przypadkach powinno uwzględniać się wiodące autorstwo naukowca, jeżeli jego wkład w pracę był znaczący, a lista autorów ustalana była alfabetycznie. Przy ocenie publikacji naukowych **należy doprecyzować kryterium prestiżu publikacji** (tj. znaczenie współczynnika *impact factor*, liczby punktów przypisanych czasopismom naukowym i recenzowanym materiałom z konferencji międzynarodowych oraz cytowalności publikacji bez autocytowań), tak aby wnioskodawcy mieli możliwość wyboru tych prac naukowych ze swojego dorobku, które faktycznie zostaną najkorzystniej ocenione. Ponadto, przy ocenie prac sugerujemy uwzględnienie typu pracy, przypisując większą wagę publikacjom badawczym niż przeglądowym.

§ 6

Zdaniem RMN **nie należy dokonywać ujednocionej oceny projektu naukowego** na podstawie trzech parametrów: prestiżu, poziomu innowacyjności oraz okresu jego realizacji. Oddzielnie powinno się oceniać prestiż programu grantowego (odgórnie określić jaki jest prestiż danego programu grantowego), poziom naukowy realizowanych badań oraz wprowadzić kryterium oceny realizacji projektu naukowego uwzględniając publikacje naukowe czy też patenty/wdrożenia będące efektem prowadzonych prac badawczych. Ponadto, **należy określić wytyczne klasyfikacji konkursów grantowych oraz stypendiów na krajowe oraz zagraniczne.** Chcielibyśmy zaznaczyć, że konkursy na finansowanie badań naukowych organizowane przez polskie instytucje mogą mieć zasięg międzynarodowy, gdy realizowane są z partnerami zagranicznymi.

§ 7

RMN jest zdania, że **punkty za stałą współpracę** z prestiżową zagraniczną uczelnią lub zagraniczną instytucją naukową powinny zostać przyznane jedynie tym Wnioskodawcom, którzy wykazą dorobek naukowy będący wynikiem wspólnie prowadzonych prac badawczych tj.: publikacje naukowe, doniesienia pokonferencyjne, patenty/wdrożenia.

§ 8

Laureaci powinni być zobowiązani do **publikowania osiągnięć naukowych** (swojego CV naukowego). Pozwoli to osobom rozważającym złożenie wniosku na ocenę swoich szans w konkursie. Jest to praktykowane już przez Fundację na Rzecz Nauki Polskiej wśród laureatów stypendium START.

§ 9

Uchwałę otrzymują Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Przewodniczący Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Dyrektor Departamentu Szkolnictwa Wyższego w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Przewodniczący Krajowej Reprezentacji Doktorantów

Przewodniczący Rady Młodych Naukowców

Dr Piotr Wojtulek